

Gräsmarker 4010-6530, 8240

Beslutade 2011-06-13

Fukthedar (4010, Fukthed med klockljung)	2
Torra hedar (4030, Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen)	3
Alpina rishedar (4060, Rishedar ovanför trädgränsen)	5
Alpina videbuskmarker (4080, Videbuskmarker ovanför trädgränsen)	8
Enbuskmarker (5130, Enbuskmarker nedanför trädgränsen)	10
Basiska berghällar (6110*, Gräsmarker på kalkhällar)	12
Sandstäpp (6120*, Sandstäpp)	14
Alpina silikatgräsmarker (6150, Silikatgräsmarker ovanför trädgränsen)	15
Alpina kalkgräsmarker (6170, Kalkgräsmarker ovanför trädgränsen)	16
Kalkgräsmarker (6210, Kalkgräsmarker (*viktiga orkidélokaler) nedanför trädgränsen)	18
Stagg-gräsmarker (6230, *Artrika stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen)	20
Silikatgräsmarker (6270, *Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen)	22
Alvar (6280, *Kalkhällmarker)	24
Fuktängar (6410, Fuktängar med blåtåtel eller starr)	26
Högörtängar (6430, Högörtssamhällen)	28
Svämängar (6450, Nordliga översvämningsängar)	30
Slätterängar i låglandet (6510 slätterängar i låglandet)	32
Höglänta slätterängar (6520 höglänta slätterängar)	34
Lövängar (6530 * lövängar)	36
Karsthällmarker (8240 * karsthällmarker)	38

För 6210 har ”rödlistad” bytts mot nationellt eller regionalt mindre vanlig, för viktiga orkidélokaler

Fukthedar (4010, Fukthed med klockljung)

EU-definition	<p>4010 Northern Atlantic wet heaths with <i>Erica tetralix</i></p> <p>PAL.CLASS.: 31.11</p> <p>1) Humid, peaty or semi-peaty heaths, other than blanket bogs, of the Atlantic and sub-Atlantic domains.</p> <p>2) Plants: <i>Erica tetralix</i>.</p>
Svensk tolkning av EU-definitionen	<p>Fukthed med klockljung bland de dominerande kärlväxterarna i fältskiktet. Torvdjup mindre än 3 dm. Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30%. Naturtypen är präglad av störning i form av hävd och/eller fluktuationer i markvattennivån.. Naturtypen har främst utvecklats genom lång beteskontinuitet, ofta i kombination med återkommande bränningar, men återfinns även i kantzonen mot myrar, sjöar och vattendrag. Arter som gynnas av hävd och/eller vattenståndsfuktuationer ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden: 5.1.2.1 Klockljunghed-typ</u></p> <p><u>EUNIS: F4.1 Wet heaths</u></p>
Gränsdragning mot andra habitat	<p>I fukthedar är torvdjup mindre än 3 dm vilket skiljer naturtypen från myrbiotoper. I sanddynområden se <i>dynvåtmarker</i> (2190). Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen är vanligast i områden med stort nederbördsöverskott och förekommer i kontinental och boreal region. Klockljung har en utpräglad västlig utbredning i Sverige.</p>

Torra hedar (4030, Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen)

<p>EU- definition</p>	<p>4030 European dry heaths</p> <p>PAL.CLASS.: 31.2</p> <p>1) Mesophile or xerophile heaths on siliceous, podsolic soils in moist Atlantic and sub-Atlantic climates of plains and low mountains of Western, Central and Northern Europe.</p> <p>Sub-types: 31.21 - Sub-montane <i>Vaccinium-Calluna</i> heaths. <i>Calluno-Genistion pilosae</i> p. (<i>Vaccinion vitisidaee</i> p.): <i>Vaccinio myrtilli-Callunetum</i> s.l. i.a. Heaths rich in <i>Vaccinium</i> spp., usually with <i>Calluna vulgaris</i>, of the northern and western British Isles, the Hercynian ranges and the lower levels of the Alps, the Carpathians, the Pyrenees and the Cordillera Cantabrica. 31.22 - Sub-Atlantic <i>Calluna-Genista</i> heaths. <i>Calluno-Genistion pilosae</i> p. Low <i>Calluna</i> heaths often rich in <i>Genista</i>, mostly of the Germano-Baltic lowlands. Similar formations occurring in British upland areas, montane zones of high mountains of the western Mediterranean basin and high rainfall Adriatic influenced areas are most conveniently listed here. 31.23 - Atlantic <i>Erica-Ulex</i> heaths. <i>Ulicenion minoris</i>; <i>Daboecenion cantabricae</i> p.; <i>Ulicion maritimae</i> p. Heaths rich in gorse (<i>Ulex</i>) of the Atlantic margins. 31.24 - Ibero-Atlantic <i>Erica-Ulex-Cistus</i> heaths. <i>Daboecenion cantabricae</i> p.; <i>Ericenion umbellatae</i> p., <i>Ericenion aragonensis</i>; <i>Ulicion maritimae</i> p.; <i>Genistion micrantho-anglicae</i> p. Aquitanian heaths with rock-roses. Iberian heaths with numerous species of heathers (notably <i>Erica umbellata</i>, <i>E. aragonensis</i>) and brooms, rock-roses and often <i>Daboecia</i>. When the rockroses and other Mediterranean shrubs become dominant they should be classified under sclerophyllous scrubs (32). 31.25 - Boreo-Atlantic <i>Erica cinerea</i> heaths.</p> <p>2) Plants: 31.21 - <i>Vaccinium</i> spp., <i>Calluna vulgaris</i>; 31.22 - <i>Calluna vulgaris</i>, <i>Genista anglica</i>, <i>G. germanica</i>, <i>G. pilosa</i>, accompanied by <i>Empetrum nigrum</i> or <i>Vaccinium</i> spp.; 31.23 – <i>Ulex maritimus</i>, <i>U. gallii</i>, <i>Erica cinerea</i>, <i>E. mackaiana</i>, <i>E. vagans</i>; 31.24 - <i>Erica umbellata</i>, <i>E. aragonensis</i>, <i>E. cinerea</i>, <i>E. andevalensis</i>, <i>Cistus salvifolius</i>, <i>Calluna vulgaris</i>; 31.25 – <i>Erica cinerea</i>.</p>
----------------------------------	---

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Torra-friska, hävdpräglade hedar på silikatrika podsoljor (ej sandfält) nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång beteskontinuitet, ofta i kombination med återkommande bränningar, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.1.1.1 Rhacomitrium lanuginosum-kråkbärhed-typ, 5.1.1.3 Sandrished-typ, 5.1.1.5 Ljunghed-typ, 5.1.1.6 Blåbär-ljunghed-typ, 5.1.1.7 Örtrik ljunghed-typ, 5.1.3.1 Krustätelhet-typ, 5.1.3.2 Rödvenhed-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> F4.2 Dry heaths</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>På mark med en krontäckning på >5 % av gamla och/eller hävdformade enar överväg <i>enbuskmarker</i> (5130). Enbuskmarker pekas ut i de fall särskilt stora naturvärden är knutna till enarna.</p> <p>I torra hedar domineras vanligen bottenskiktet av väggmossa medan hakmossa vanligen dominerar i <i>stagg-gräsmarker</i> (6230) och <i>silikatgräsmarker</i> (6270). I sydvästra Sverige dominerar dock hakmossa i alla marker på grund av gödningseffekter från kvävedfall.</p> <p>Torra hedar pekas ej ut i sanddynområden eller på sandfält i inlandet som kan klassificeras som <i>rissandhed</i> (2320) eller <i>grässandhed</i> (2330).</p> <p>På fuktig-blöt mark se <i>fukthedar</i> (4010) eller <i>fuktängar</i> (6410 b)</p> <p>Torra hedar skiljs från <i>kalkgräsmarker</i> (6210) och <i>silikatgräsmarker</i> (6270) genom en dominans av hedartad vegetation med ris och smalbladiga gräs/halvgräs. <i>Stagg-gräsmarker</i> (6230) skiljs från torra hedar genom att hysa en örtrik flora utan dominans av risvegetation (max 40 %) tillsammans med påtaglig förekomst av stagg. Observera att torra-friska, mycket artfattiga betesmarker där staggen helt dominerar dock räknas som torra hedar eftersom de inte uppfyller kriteriet för hög artrikedom. Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin (nedanför trädgränsen) boreal och kontinental region.</p>

Alpina rishedar (4060, Rishedar ovanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>4060 Alpine and Boreal heaths</p> <p>PAL.CLASS.: 31.4</p> <p>1) Small, dwarf or prostrate shrub formations of the alpine and sub-alpine zones of the mountains of Eurasia dominated by ericaceous species, <i>Dryas octopetala</i>, dwarf junipers, brooms or greenweeds; <i>Dryas</i> heaths of the British Isles and Scandinavia.</p> <p>Sub-types :</p> <p>31.41 - Alpid dwarf ericoid wind heaths. <i>Loiseleurio-Vaccinion</i>. Very low, single-stratum, carpets of trailing azalea, <i>Loiseleuria procumbens</i>, prostrate <i>Vaccinium</i> spp. or other prostrate ericoid shrublets, accompanied by lichen, of high windswept, mostly snowfree, localities in the alpine belt of the high mountains of the Alpine system.</p> <p>31.42 - Acidocline alpenrose heaths. <i>Rhododendro-Vaccinion</i>. <i>Rhododendron</i> spp.-dominated heaths of acid podsols in the Alps, the Pyrenees, the Dinarids, the Carpathians, the Balkan Range, the Pontic Range, the Caucasus and the Himalayan system, often with <i>Vaccinium</i> spp., sometimes with dwarf pines.</p> <p>31.43 - Mountain dwarf juniper scrub. <i>Juniperion nanae</i>, <i>Pino-Juniperion sabiniae</i> p., <i>Pino-Cytisium purgantis</i> p. Usually dense formations of prostrate junipers of the higher levels of southern Palaeartic mountains.</p> <p>31.44 - High mountain <i>Empetrum-Vaccinium</i> heaths. <i>Empetro-Vaccinietum uliginosi</i>. Dwarf heaths dominated by <i>Empetrum hermaphroditum</i>, <i>Vaccinium uliginosum</i>, with <i>Arctostaphylos alpina</i>, <i>Vaccinium myrtillus</i>, <i>Vaccinium vitis-idaea</i> and lycopodes (<i>Huperzia selago</i>, <i>Diphasiastrum alpinum</i>), mosses (<i>Barbilophozia lycopodioides</i>, <i>Hylocomium splendens</i>, <i>Pleurozium schreberi</i>, <i>Rhythidiadelphus triquetrus</i>) and lichens (<i>Cetraria islandica</i>, <i>Cladonia arbuscula</i>, <i>Cladonia rangiferina</i>, <i>Cladonia stellaris</i>, <i>Cladonia gracilis</i>, <i>Peltigera aphthosa</i>) of the sub-alpine belt of the Alps, the Carpathians, the Pyrenees, the Central Massif, the Jura, the Northern Apennines, characteristic of relatively windswept, snow-free stations, in frostexposure situations that are, however, less extreme than those prevailing where communities of 31.41 dominate. Unlike the formations of 31.41, those of 31.44 are clearly two-layered.</p> <p>31.45 - Boreo-alpine heaths. Alpine heaths of the highlands and islands of Scotland, alpine and lowland boreal heaths of Iceland, alpine heaths of boreal mountains, in particular of the mountains of Scandinavia, of the Urals, of the mountains of Siberia, alpine heaths of Far Eastern mountains at, or just south of, the limits of the boreal zone, with <i>Juniperus nana</i>, <i>Loiseleuria procumbens</i>, <i>Empetrum hermaphroditum</i>, <i>Arctostaphylos uva-ursi</i>, <i>Arctostaphylos alpina</i> and elements of Alpine flora.</p> <p>31.46 - <i>Bruckenthalia</i> heaths: only outside the European Union.</p> <p>31.47 - Alpid bearberry heaths. <i>Mugo-Rhodoretum hirsuti</i> p., <i>Juniperion nanae</i> p., i.a.</p>
-----------------------------	---

Mats of *Arctostaphylos uva-ursi* or *Arctostaphylos alpina* of the alpine, sub-alpine and locally, montane, belts of the Alps, the Pyrenees, the northern and central Apennines, the Dinarids, the Carpathians, the Balkan Range, the Rhodopides (south to the Slavianka-Orvilos, the Menikion, the Pangeon, the Falakron and the Rhodopi), the Moeso-Macedonian mountains (including Athos), the Pelagonides (south to the Greek Macedonian border ranges Tzena, Pinovon and Kajmakchalan) and Olympus, in the Thessalian mountains, mostly on calcareous substrates.

31.48 - Hairy alpenrose-erica heaths. *Mugo-Rhodoretum hirsuti* p.

Forest substitution heaths, treeline fringe formations and alpine heaths or mats of calcareous soils in the Alps and the Dinarides, with *Rhododendron hirsutum*, *Rhododendron intermedium*, *Rhodothamnus chamaecistus* and *Erica herbacea*, often accompanied by *Clematis alpina*, *Daphne striata*, *Daphne mezereum*, *Globularia cordifolia*, *Arctostaphylos uva-ursi*. *Rhododendron hirsutum* and, mostly in the Austrian Alps, *Erica herbacea* are the most frequent dominants; other shrubs can locally play that role. *Arctostaphylos* spp.-dominated facies have, however, been included in 31.47.

31.49 - Mountain avens mats

Dwarf heaths formed by mats of the woody *Dryas octopetala* in high Palaearctic mountains, in boreal regions and in isolated Atlantic coastal outposts.

31.4A - High mountain dwarf bilberry heaths

Vaccinium-dominated dwarf heaths of the sub-alpine belt of southern mountains, in particular, of the northern and central Apennines, the Balkan Range, the Helenides, the Pontic Range and the Caucasus, with *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium uliginosum* s.l., *Vaccinium vitis-idaea* and, locally, *Empetrum nigrum*. They are richer in grassland species than the communities of 31.44 and often take the appearance of alpine grassland with dwarf shrubs. *Vaccinium myrtillus* also plays a much more dominant role, in lieu of *Vaccinium uliginosum* and *Empetrum hermaphroditum*.

31.4B - High mountain greenweed heaths

Low *Genista* spp. or *Chamaecytisus* spp. heaths of the sub-alpine, low alpine or montane belts of high southern nemoral mountains, in particular of the southern Alps, the Apennines, the Dinarides, the southern Carpathians, the Balkan Range, the Moeso-Macedonian mountains, the

Pelagonides, the northern Pindus, the Rhodopides, the Thessalian mountains.

2)

Plants: 31.41 - *Loiseleuria procumbens*, *Vaccinium* spp.; 31.42 - *Rhododendron ferrugineum*; 31.44 - *Empetrum hermaphroditum*, *Vaccinium uliginosum*; 31.45 - *Juniperus nana*, *Loiseleuria procumbens*, *Empetrum hermaphroditum*, *Arctostaphylos uva-ursi*, *Arctostaphylos alpina*; in Fennoscandia also *Betula nana*, *Cassiope tetragona*, *Cornus suecica*, *Juniperus communis*, *Phyllodoce caerulea*, *Vaccinium myrtillus* and *Cladonia alpestris*; 31.47 - *Arctostaphylos uva-ursi*, *Arctostaphylos alpina*; 31.48 - *Rhododendron hirsutum*, *Rhododendron intermedium*, *Rhodothamnus chamaecistus* and *Erica herbacea*; 31.49 - *Dryas octopetala*; 31.4A - *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium uliginosum* s.l., *Vaccinium vitis-idaea*; 31.4B - *Genista radiata*, *G. holopetala*, *G. hassertiana*, *Chamaecytisus eriocarpus*, *C. absinthioides*.

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Fjällhedrar ovanför trädgränsen dominerade av dvärgvuxen och krypande busk- och risvegetation på såväl kalkfattiga som kalkrika marker. Vegetationen är vanligen påverkad av ett långvarigt renbete.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 1.1.1.1 Krypljung-ripbär-typ, 1.1.1.2 Kråkbärs-typ 1.1.1.3 <i>Cladonia alpestris</i>-typ, 1.1.1.4 Vide-dvärgbjörk-typ, 1.1.2.2 Mjölön-typ, 1.1.3.1 Enaxig sävstarr-fjällsippa-typ, 1.1.3.2 Fjällsippa-typ, 1.2.1.1 Blåbärs-typ, 1.2.2.1 Kantlång-typ, 1.2.2.2 Nätvide-fjällgröe-typ, 1.3.1.1 Mosslång-dvärgvide-typ, 1.3.2.1 Polarvide-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> F2.2 Evergreen alpine and sub-alpine heath and scrub, F3.2 Alpine, sub-alpine and boreal heaths and dwarf-shrub mats</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Av förekommande vegetation är mer än 50 % dominerad av ris och dvärgbuskar, vilket skiljer gentemot <i>alpina silikatgräsmarker</i> (6150) och <i>alpina kalkgräsmarker</i> (6170).</p> <p>Av förekommande vegetation är mindre än 50 % dominerad av videbuskar, till skillnad från <i>alpina videbuskmarker</i> (4080).</p> <p>Snölegor omgivna av <i>alpina rishedar</i> (4060) räknas till 4060, i övrigt räknas snölegor till gräsmarkstyperna (6150, 6170).</p> <p>Fjällhedrar nedanför trädgränsen (i fjällbjörkskogen) räknas till <i>fjällbjörkskog</i> (9040).</p> <p>Avgränsning mot 9040 i trädgränsen vid mer än 10% krontäckning av fjällbjörk.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer förutom i alpin region även på isolerade fjäll i boreal region.</p>

Alpina videbuskmarker (4080, Videbuskmarker ovanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>4080 Sub-Arctic <i>Salix</i> spp. Scrub</p> <p>PAL.CLASS.: 31.6211, 31.6214, 31.6215, 31.622</p> <p>1) Subarctic and boreo-alpine willow formations of the Scottish Highlands, the mountains of Iceland and the mountains of Scandinavia (often along streams) and similar communities in the Alps, Pyrenees, Cantabrian Mountains, Carpathians, and associated massifs.</p> <p>Subtypes :</p> <p>31.6211 - Alpigenous small willow brush Subalpine, alpine and occasionally montane brushes and low scrubs of the Alps, the Apennines, the Jura and the western great Hercynian ranges, dominated by small shrubby (generally 0.5-2 metre tall) <i>Salix</i> species.</p> <p>31.6214 - Pyreneo-Cantabric willow brush Subalpine, alpine and occasionally montane <i>Salix</i> dominated brushes and low scrubs of the Pyrenees and the Cordillera Cantabrica.</p> <p>31.6215 - Hercynio-Carpathian willow brush Subalpine, alpine and occasionally montane <i>Salix</i> dominated brushes and low scrubs of the Carpathians and the eastern Hercynian ranges of the Sudeten (<i>Salicetum lapponum</i>, <i>Salici silesiacaе-Betuletum carpaticaе</i> [p.], <i>Piceo-Salicetum silesiacaе</i> [i.a.]).</p> <p>31.622 - Boreo-Alpine willow brush Subarctic willow formations of the Highlands of Scotland, of the mountains of Iceland and of the boreal mountains of Scandinavia.</p> <p>2) Plants: <i>Salix lapponum</i>, <i>S. lanata</i>, <i>S. arbuscula</i>, <i>S. myrsinites</i>, <i>S. glauca</i>, <i>S. helvetica</i>, <i>S. bicolor</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Videbuskdominerade marker ovanför trädgränsen. Videbuskar täcker mer än 50 % i ris-, gräs- eller högrötsvegetation.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden</u>: 1.2.7 Videvegetation</p> <p><u>EUNIS</u>: F2.321 Subarctic <i>Salix</i> scrub</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p>Av förekommande vegetation är mer än 50 % dominerad av videbuskar, till skillnad från <i>alpina rishedar</i> (4060). Videbuskmarker nedanför trädgränsen (i fjällbjörkskogen) räknas till <i>fjällbjörkskog</i> (9040). Avgränsning mot <i>fjällbjörkskog</i> (9040) i trädgränsen vid mer än 10 % krontäckning av fjällbjörk. Avgränsas mot <i>alpina vattendrag</i> (3220) vid medelhögvattennivån. Vid tveksamheter har <i>alpina videbuskmarker</i> (4080) tolkningsföreträde, eftersom terrestra naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 har ett generellt tolkningsföreträde i övergångszonen mellan naturtyperna.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer förutom i alpin region även på isolerade fjäll i boreal region.</p>
--	---

Enbuskmarker (5130, Enbuskmarker nedanför trädgränsen)

<p>EU- definition</p>	<p>5130 <i>Juniperus communis</i> formations on heaths or calcareous grasslands</p> <p>PAL.CLASS.: 31.88</p> <p>1) Formations with <i>Juniperus communis</i> of plain to montane levels. They mainly correspond to phytodynamic succession of the following types of vegetation: a) generally, mesophilous or xerophilous calcareous and nutrient poor grasslands, grazed or let lie fallow, of the <i>Festuco-Brometea</i> and <i>Elyno-Sesleretea</i>. b) more rarely, heathlands of the <i>Calluno vulgaris-Ulicetea minoris</i> (31.2).</p> <p>2) Plants: <i>Juniperus communis</i>, <i>Crataegus</i> spp., <i>Rosa</i> spp., <i>Prunus spinosa</i>. For a) typical species of the <i>Festuco-Brometea</i> and <i>Elyno-Sesleretea</i>. For b) <i>Calluna vulgaris</i>, <i>Vaccinium myrtillus</i>, <i>Empetrum nigrum</i>, <i>Erica tetralix</i>, <i>Deschampsia flexuosa</i>, <i>Nardus stricta</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU- definitionen</p>	<p>Torra–friska, hävdpräglade, näringsfattiga kalkgräsmarker eller hedar nedanför trädgränsen (jfr 6210 resp. 4030) med ett betydande inslag av gamla och/eller hävdformade enar. Naturtypen har utvecklats genom lång beteskontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.1.1.5.e Enbusk-ljunghed-variant</p> <p><u>EUNIS:</u> F3.1 Temperate thickets and scrub</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p><i>Enbuskmarker (5130)</i> förekommer på kalkrik eller hedartad mark i områden med en krontäckning på >5 % av gamla och/eller hävdformade enar i de fall särskilt stora naturvärden är knutna till enarna. I annat fall se <i>torra hedar (4030)</i>, <i>kalkgräsmarker (6210)</i>, eller <i>alvar (6280)</i></p> <p>Är underlaget sanddyner eller sandfält se naturtyperna i 2000-serien.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark (9070)</i> eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin (nedanför trädgränsen), boreal och kontinental region.</p>
--	--

Basiska berghällar (6110*, Gräsmarker på kalkhällar)

<p>EU-definition</p>	<p>6110 * Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the <i>Alysso-Sedion albi</i></p> <p>PAL.CLASS.: 34.11</p> <p>1) Open xerothermophile pioneer communities on superficial calcareous or base-rich soils (basic volcanic substrates), dominated by annuals and succulents of the <i>Alysso alyssoidis-Sedion albi</i> Oberdorfer & Müller in Müller 61. Similar communities may develop on artificial substrates; these should not be taken into account.</p> <p>2) Plants: <i>Alyssum alyssoides</i>, <i>Arabis recta</i>, <i>Cerastium</i> spp., <i>Hornungia petraea</i>, <i>Jovibarba</i> spp., <i>Poa badensis</i>, <i>Saxifraga tridactylites</i>, <i>Sedum</i> spp., <i>Sempervivum</i> spp., <i>Teucrium botrys</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Berghällar med tunna, kalkförande eller basrika jordar med torktålig vegetation dominerad av fetbladsväxter, gräs och ettåriga örter samt (ofta kuddbildande) mossor och lavar. Jordfyllda, smala sprickor kan hysa en annan vegetation än hällarna och bilda upphöjda strängar med gräs och örter.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden</u>: 5.1.5.1 Hällmarksalvar-typ, 5.1.5.1.a Kalklavhäll-variant</p> <p><u>EUNIS</u>: E1.11 Euro-Siberian rock debris swards</p>

<p>Gräns- dragning mot andra habitat</p>	<p>Naturtypen kan främst vara svår att skilja från <i>alvar</i> (6280) och i vissa fall <i>karsthällmarker</i> (8240).</p> <p><i>Basiska berghällar</i> avgränsas mot <i>alvar</i> (6280) och övriga gräsmarker utom <i>karsthällmarker</i> (8240) med hjälp av andel berg i dagen. På <i>basiska berghällar</i> är andelen berg i dagen (och/eller lavtäckta berghällar) normalt mer än 50 % (<50 % i övriga gräsmarker förutom <i>karsthällmarker</i> 8240).</p> <p><i>Basiska berghällar</i> skiljs från <i>karsthällmarker</i> (8240) genom avsaknad av djupa sprickor som är tydligt vidgade av karstprocesser.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region.</p>
---	---

Anm.: Fel ViN-hänvisning i EU-manualen (5151b). Bör vara 5151 och 5151a.

Sandstäpp (6120*, Sandstäpp)

<p>EU-definition</p>	<p>6120 * Xeric sand calcareous grasslands</p> <p>PAL.CLASS.: 34.12</p> <p>1) Dry, frequently open grasslands on more or less calciferous sand with a subcontinental centre of distribution (<i>Koelerion glaucae</i>, <i>Sileno conicae</i>-<i>Cerastion semidecandri</i>, <i>Sedo-Cerastion</i> p.).</p> <p>2) Plants: <i>Allium schoenoprasum</i>, <i>Alyssum montanum</i> ssp. <i>gemelini</i>, <i>Astragalus arenarius</i>, <i>Cardaminopsis arenosa</i>, <i>Carex ligerica</i>, <i>Carex praecox</i>, <i>Dianthus deltoides</i>, <i>Euphorbia seguieriana</i>, <i>Festuca psammophila</i>, <i>Gypsophila fastigiata</i>, <i>Helichrysum arenarium</i>, <i>Herniaria glabra</i>, <i>Koelerion glauca</i>, <i>Petrorhagia prolifera</i>, <i>Sedum reflexum</i>, <i>Silene chlorantha</i>.</p> <p>4) This habitat type occurs in association with non coastal dune complexes.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Torra, störningspräglade marker med ett uppbrutet, ej slutet, vegetationstäck och markblottor på kalkrika, mer eller mindre humusfria, näringsfattiga och väl-dränerade sandjordar. Sandstäppen har en lågvuxen vegetation, vanligen med tofsäxing. Naturtypen kan ha ett mer eller mindre slutet växttäck, men om otillräcklig hävd lett till att sandstäppsvegetationen trängts undan skall denna kunna återfås genom ex. förnyad markomrörning.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.1.4.1 Tofsäxinghed-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E1.12 Euro-Siberian pioneer calcareous sand swards</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Ett uppbrutet vegetationstäck med förekomst av kalkgynnade kärlväxter som är typiska för naturtypen, t ex tofsäxing, sandnejlika och hylsnejlika skiljer <i>sandstäpp</i> från <i>grå dyner</i> (2130) och <i>grässandhedar</i> (2330). <i>Sandstäpp</i> kan vid otillräcklig störning övergå i <i>grå dyner</i> (2130) eller <i>grässandhedar</i> (2330). I vissa fall även i <i>kalkgräsmarker</i> (6210), <i>torra hedar</i> (4030) eller <i>silikatgräsmarker</i> (6270).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i kontinental och boreal biogeografisk region: i solexponerade, varma lägen i sommartorra områden, dels i östra Skåne, dels på Öland.</p>

Alpina silikatgräsmarker (6150, Silikatgräsmarker ovanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>6150 Siliceous alpine and boreal grasslands</p> <p>PAL.CLASS.: 36.11, 36.32, 36.34</p> <p>1) Boreo-alpine formations of the higher summits of mountains in the Alps and Scandania with outliers elsewhere such as the Carpathians, with <i>Juncus trifidus</i>, <i>Carex bigelowii</i>, mosses and lichens. Also included are associated snowbed communities.</p> <p>2) Plants: <i>Juncus trifidus</i>, <i>Carex bigelowii</i>, <i>Cassiope tetragona</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Silikatgräsmarker ovanför trädgränsen dominerade av gräs, halvgräs och örter. Jordtäckningen är i regel tunn och består till största delen av vittringsmaterial. Snölegor som gränsar till naturtypen är också inkluderade. Vegetationen är vanligen påverkad av ett långvarigt renbete.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 1.1.1.5 Klynnetåg-typ, 1.1.2.1 Fårsvingel-typ, 1.2.1.2 Stagg-typ, 1.2.1.3 Styvstarr-ripstarr-typ, 1.2.1.4 Kruståtel-vårbrodd-typ, 1.2.1.5 Snötäckt klynnetåg-typ, 1.2.3.1 Smörblomma-vårbrodd-typ, 1.2.3.2 Stjärnbräcka-fjällsyra-typ, 1.3.1.2 Dvärgstarr-ripstarr-typ, 1.3.1.3 Bågrfrytle-isranunkel-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E4.3 Acid alpine and sub-alpine grassland</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Av förekommande vegetation är > 50 % dominerad av gräs, halvgräs och örter, vilket skiljer gentemot <i>alpina rishedar</i> (4060). Skiljer sig från <i>alpina kalkgräsmarker</i> (6170) vid avsaknad av särskilt kalkkrävande kärlväxtarter</p> <p>Avgränsning mot <i>fjällbjörkskog</i> (9040) i trädgränsen vid mer än 10 % krontäckning av fjällbjörk.</p> <p>Videbusksnår < 10 ha insprängda i <i>alpina silikatgräsmarker</i> (6150) räknas till 6150. Högrötsvegetation < 5 ha insprängda i <i>alpina silikatgräsmarker</i> (6150) räknas till 6150.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer förutom i alpin region även på isolerade fjäll i boreal region.</p>

Alpina kalkgräsmarker (6170, Kalkgräsmarker ovanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>6170 Alpine and subalpine calcareous grasslands</p> <p>PAL.CLASS.: 36.12, 36.41 to 36.43, 36.37, 36.38</p> <p>1) Alpine and subalpine grasslands of base-rich soils, with <i>Dryas octopetala</i>, <i>Gentiana nivalis</i>, <i>Gentiana campestris</i>, <i>Alchemilla hoppeana</i>, <i>Alchemilla conjuncta</i>, <i>Alchemilla flabellata</i>, <i>Anthyllis vulneraria</i>, <i>Astragalus alpinus</i>, <i>Aster alpinus</i>, <i>Draba aizoides</i>, <i>Globularia nudicaulis</i>, <i>Helianthemum nummularium</i> ssp. <i>grandiflorum</i>, <i>Helianthemum oelandicum</i> ssp. <i>alpestre</i>, <i>Pulsatilla alpina</i> ssp. <i>alpina</i>, <i>Phyteuma orbiculare</i>, <i>Astrantia major</i>, <i>Polygala alpestris</i> (36.41 to 36.43) of mountain ranges such as the Alps, Pyrenees, Carpathians and Scandinavia. Also included are the grasslands of the subalpine (oro-Mediterranean) and alpine levels of the highest mountains of Corsica (36.37), and the Mesophile, closed, short turfs of the subalpine and alpine levels of the southern and central Apennines, developed locally above treeline, on calcareous substrates (36.38). Can also include associated snowpatch communities (e.g. <i>Arabidion coeruleae</i>).</p> <p>Sub-types :</p> <p>36.41 - Closed calciphile alpine grasslands Mesophile, mostly closed, vigorous, often grazed or mowed, grasslands on deep soils of the subalpine and lower alpine levels of the Alps, the Pyrenees, the mountains of the Balkan peninsula, and, locally, of the Apennines and the Jura.</p> <p>36.42 - Wind edge naked-rush swards Meso-xerophile, relatively closed and unsculptured swards of <i>Kobresia myosuroides</i> (<i>Elyna myosuroides</i>) forming on deep, fine soils of protruding ridges and edges exposed to strong winds in the alpine and nival levels of the Alps, the Carpathians, the Pyrenees, the Cantabrian Mountains, Scandinavian mountains and, very locally, the Abruzzi and the mountains of the Balkan peninsula, with <i>Oxytropis jacquinii</i> (<i>Oxytropis montana</i>), <i>Oxytropis pyrenaica</i>, <i>Oxytropis carinthiaca</i>, <i>Oxytropis foucaudii</i>, <i>Oxytropis halleri</i>, <i>Antennaria carpatica</i>, <i>Dryas octopetala</i>, <i>Draba carinthiaca</i>, <i>Draba siliquosa</i>, <i>Draba fladnizensis</i>, <i>Draba aizoides</i>, <i>Gentiana tenella</i>, <i>Erigeron uniflorus</i>, <i>Dianthus glacialis</i>, <i>Dianthus monspessulanus</i> ssp. <i>sternbergii</i>, <i>Potentilla nivea</i>, <i>Saussurea alpina</i>, <i>Geranium argenteum</i>, <i>Sesleria sphaerocephala</i>, <i>Carex atrata</i>, <i>Carex brevicollis</i>, <i>Carex foetida</i>, <i>Carex capillaris</i>, <i>Carex nigra</i>, <i>Carex curvula</i> ssp. <i>rosae</i> and <i>Carex rupestris</i>. Scandinavian <i>Kobresia</i> grasslands with <i>Carex ruprestis</i> are included.</p> <p>36.43 - Calciphilous stepped and garland grasslands Xero-thermophile, open, sculptured, stepped or garland grasslands of the Alps, the Carpathians, the Pyrenees, the mountains of the Balkan peninsula and the Mediterranean mountains, with very local outposts in the Jura.</p> <p>36.44 - Alpine heavy metal communities: included in habitat 6130 'Calaminarian grasslands (<i>Violetalia calaminariae</i>)',</p>
-----------------------------	--

	<p>36.37 - Oro-Corsican grasslands Grasslands of the subalpine (oro-Mediterranean) and alpine levels of the highest mountains of Corsica.</p> <p>36.38 - Oro-Apennine closed grasslands Mesophile, closed, short turfs of the subalpine and alpine levels of the southern and central Apennines, developed locally above treeline, on calcareous substrates.</p> <p>2) Plants: 36.41 to 36.43 - <i>Dryas octopetala</i>, <i>Gentiana nivalis</i>, <i>Gentiana campestris</i>, <i>Alchemilla hoppeana</i>, <i>Alchemilla conjuncta</i>, <i>Alchemilla flabellata</i>, <i>Anthyllis vulneraria</i>, <i>Astragalus alpinus</i>, <i>Aster alpinus</i>, <i>Draba aizoides</i>, <i>Globularia nudicaulis</i>, <i>Helianthemum nummularium ssp. grandiflorum</i>, <i>Helianthemum oelandicum ssp. alpestre</i>, <i>Pulsatilla alpina ssp. alpina</i>, <i>Phyteuma orbiculare</i>, <i>Astrantia major</i>, <i>Polygala alpestris</i>; 36.37 - <i>Plantago subulata ssp. insularis</i>, <i>Sagina pilifera</i>, <i>Armeria multiceps</i>, <i>Paronychia polygonifolia</i>, <i>Bellardiochloa violacea</i>, <i>Phleum brachyrachyum</i>, <i>Geum montanum</i>, <i>Sibbaldia procumbens</i>, <i>Veronica alpina</i>; 36.38 – <i>Festuca violacea ssp. macrathera</i>, <i>Trifolium thalii</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Kalkrika gräsmarker ovanför trädgränsen dominerade av gräs, halvgräs och lågörter. Floran är mycket artrik, ibland med inslag av exklusiva fjällväxter. Snölegor som gränsar till naturtypen är också inkluderade. Vegetationen är vanligen påverkad av ett långvarigt renbete.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 1.2.4 Lågörtängsvegetation på rikt/kalkrikt underlag, 1.3.2.2 Fjällsmörblomma-typ, 1.3.2.3 Snögräs-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E4.4 Calcareous alpine and subalpine grassland</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Av förekommande vegetation är > 50 % dominerad av gräs, halvgräs och örter, vilket skiljer gentemot <i>alpina rishedar</i> (4060). Skiljs från <i>alpina silikatgräsmarker</i> (6150) när det är tydlig kalkmark och/eller förekomst av särskilt kalkkrävande kärlväxter. Avgränsning mot <i>fjällbjörkskog</i> (9040) i trädgränsen vid mer än 10 % krontäckning av fjällbjörk. Gräsmarker nedanför trädgränsen (i fjällbjörkskogen) räknas till <i>fjällbjörkskog</i> (9040). Högörtvegetation < 5 ha insprängda i <i>alpina kalkgräsmarker</i> (6170) räknas till 6170. Vegetationstäckning > 10 %. Videbusksnår < 10 ha insprängda i <i>alpina kalkgräsmarker</i> (9040) räknas till 6170.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer endast i alpin region.</p>

Kalkgräsmarker (6210, Kalkgräsmarker (*viktiga orkidélokaler) nedanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>6210 Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* important orchid sites)</p> <p>PAL.CLASS.: 34.31 to 34.34</p> <p>1) Dry to semi-dry calcareous grasslands of the <i>Festuco-Brometea</i>. This habitat is formed on the one hand by steppic or subcontinental grasslands (<i>Festucetalia valesiaca</i>) and, on the other, by the grasslands of more oceanic and sub-Mediterranean regions (<i>Brometalia erecti</i>); in the latter case, a distinction is made between primary <i>Xerobromion</i> grasslands and secondary (semi-natural) <i>Mesobromion</i> grasslands with <i>Bromus erectus</i>; the latter are characterised by their rich orchid flora. Abandonment results in thermophile scrub with an intermediate stage of thermophile fringe vegetation (<i>Trifolio-Geranietea</i>).</p> <p>Important orchid sites should be interpreted as sites that are important on the basis of one or more of the following three criteria: (a) the site hosts a rich suite of orchid species (b) the site hosts an important population of at least one orchid species considered not very common on the national territory (c) the site hosts one or several orchid species considered to be rare, very rare or exceptional on the national territory.</p> <p>2) Plants: <i>Mesobromion</i> - <i>Anthyllis vulneraria</i>, <i>Arabis hirsuta</i>, <i>Brachypodium pinnatum</i>, <i>Bromus inermis</i>, <i>Campanula glomerata</i>, <i>Carex caryophyllea</i>, <i>Carlina vulgaris</i>, <i>Centaurea scabiosa</i>, <i>Dianthus carthusianorum</i>, <i>Eryngium campestre</i>, <i>Koeleria pyramidata</i>, <i>Leontodon hispidus</i>, <i>Medicago sativa</i> ssp. <i>falcata</i>, <i>Ophrys apifera</i>, <i>O. insectifera</i>, <i>Orchis mascula</i>, <i>O. militaris</i>, <i>O. morio</i>, <i>O. purpurea</i>, <i>O. ustulata</i>, <i>O. mascula</i>, <i>Polygala comosa</i>, <i>Primula veris</i>, <i>Sanguisorba minor</i>, <i>Scabiosa columbaria</i>, <i>Veronica prostrata</i>, <i>V. teucrium</i>. <i>Xerobromion</i> - <i>Bromus erectus</i>, <i>Fumana procumbens</i>, <i>Globularia elongata</i>, <i>Hippocrepis comosa</i>. <i>Festucetalia valesiaca</i>: <i>Adonis vernalis</i>, <i>Euphorbia seguierana</i>, <i>Festuca valesiaca</i>, <i>Silene otites</i>, <i>Stipa capillata</i>, <i>S. joannis</i>.</p> <p>Animals: <i>Papilio machaon</i>, <i>Iphiclides podalirius</i> (Lepidoptera); <i>Libelloides</i> spp., <i>Mantis religiosa</i> (Neuroptera).</p> <p>4) Often in association with scrubland and thermophile forests and with dry pioneer <i>Sedum</i> meadows (<i>Sedo-Scleranthea</i>).</p>
-----------------------------	--

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Torra–friska, hävdpräglade kalkgräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett rikligt inslag av örter. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p><i>Viktiga orkidélokaler</i> är en prioriterad undergrupp av naturtypen och hyser antingen a) en riklig förekomst av orkidéer, b) en värdefull population av minst en nationellt mindre vanlig orkidéart, eller c) en förekomst (oavsett storleken) av minst en orkidéart som är nationellt eller regionalt sällsynt eller mycket sällsynt.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden: 5.2.1.3 Örtrik ängshavretorrängs</u>-typ På friskare marker och i Norrland uppträder dock andra typer av vegetation i kalkgräsmarker.</p> <p><u>EUNIS: E1.2 Perennial calcareous grassland and basic steppes</u></p>
<p>Motivering till justering av svensk tolkning</p>	<p>Rödlistad bytt mot nationellt eller regionalt mindre vanlig, för viktiga orkidélokaler</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Täcker gräs och örter <50 % av markytan se <i>basiska berghällar</i> (6110) och <i>alvar</i> (6280).</p> <p>På mark med en krontäckning på >5 % av gamla och/eller hävdformade enar överväg <i>enbuskmarker</i> (5130). Enbuskmarker pekas ut i de fall särskilt stora naturvärden är knutna till enarna. Undergruppen <i>*viktiga orkidélokaler</i> är dock alltid prioriterad framför enbuskmarker.</p> <p>Om florans är artrik men saknar påtaglig förekomst av kalkkrävande växter se <i>stagggräsmarker</i> (6230) och <i>silikatgräsmarker</i> (6270). Observera att det inte behöver förekomma orkidéer utan det räcker med andra tydligt kalkindikerande växter för att en mark ska klassificeras som kalkgräsmark istället för silikatgräsmark.</p> <p>Fuktig-blöt mark med påtaglig förekomst av kalkkrävande växter se <i>kalkfuktängar</i> (6410 a).</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070). Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Förekommer fler än enstaka hamlade träd (pågående hamling eller där hamlingen lätt kan återupptas) se <i>lövängar</i> (6530).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin (nedanför trädgränsen), boreal och kontinental region.</p>

Stagg-gräsmarker (6230, *Artrika stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>6230 * Species-rich <i>Nardus</i> grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in Continental Europe)</p> <p>PAL.CLASS.: 35.1, 36.31</p> <p>1) Closed, dry or mesophile, perennial <i>Nardus</i> grasslands occupying siliceous soils in Atlantic or sub-Atlantic or boreal lowland, hill and montane regions. Vegetation highly varied, but the variation is characterised by continuity. <i>Nardetalia</i>: 35.1-<i>Violo-Nardion</i> (<i>Nardo-Galion saxatilis</i>, <i>Violion caninae</i>); 36.31- <i>Nardion</i>. Species-rich sites should be interpreted as sites which are remarkable for a high number of species. In general, the habitats which have become irreversibly degraded through overgrazing should be excluded.</p> <p>2) Plants: <i>Antennaria dioica</i>, <i>Arnica montana</i>, <i>Campanula barbata</i>, <i>Carex ericetorum</i>, <i>C. pallescens</i>, <i>C. panicea</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Galium saxatile</i>, <i>Gentiana pneumonanthe</i>, <i>Hypericum maculatum</i>, <i>Hypochoeris maculata</i>, <i>Lathyrus montanus</i>, <i>Leontodon helveticus</i>, <i>Leucorchis albida</i>, <i>Meum athamanticum</i>, <i>Nardus stricta</i>, <i>Pedicularis sylvatica</i>, <i>Platanthera bifolia</i>, <i>Polygala vulgaris</i>, <i>Potentilla aurea</i>, <i>P. erecta</i>, <i>Veronica officinalis</i>, <i>Viola canina</i>.</p> <p>Animals: <i>Miramella alpina</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Artrika, hävdpräglade stagg-gräsmarker nedanför trädgränsen på torra-friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden</u>: Artrik variant av 5.1.3.3 Stagghed-typ, 5.2.3.3.a Staggängs-variant (av 5.2.3.3 Gräs-lågstarrängs-typ).</p> <p><u>EUNIS</u>: E1.71 [<i>Nardus stricta</i>] swards</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p>Torra-friska <i>stagg-gräsmarker</i> kan vara svåra att skilja från <i>torra hedar</i> (4030) eller <i>silikatgräsmarker</i> (6270), medan fuktigare <i>stagg-gräsmarker</i> kan likna <i>fuktäng</i> (6410) eller <i>fukthed</i> (4010).</p> <p><i>Stagg-gräsmarker</i> skiljs från <i>silikatgräsmarker</i> (6270) genom en påtaglig förekomst av stagg.</p> <p><i>Stagg-gräsmarker</i> skiljs från <i>torra hedar</i> (4030) genom att hysa en artrik flora utan dominans av risvegetation (max 40 %) tillsammans med påtaglig förekomst av stagg. Observera att torra-friska, mycket artfattiga betesmarker där staggen helt dominerar dock räknas som <i>torra hedar</i> eftersom de inte uppfyller kriteriet för hög artrikedom. Vid påtaglig förekomst av kalkkrävande växter se <i>kalkgräsmarker</i> (6210).</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Vid fuktig-våt mark se <i>fukthedar</i> (4010) eller <i>fuktängar</i> (6410).</p> <p>Förekommer fler än enstaka hamlade träd (pågående hamling eller där hamlingen lätt kan återupptas) se <i>lövängar</i> (6530).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin (nedanför trädgränsen), boreal och kontinental biogeografisk region.</p>
--	--

Silikatgräsmarker (6270, *Artrika silikatgräsmarker nedanför trädgränsen)

<p>EU-definition</p>	<p>6270 * Fennoscandian lowland species-rich dry to mesic grasslands</p> <p>PAL.CLASS.: 35.1212, 35.1223, 38.22, 38.241 (1997 version)</p> <p>1) This habitat type occurs in the Fennoscandian lowlands varying from dry to mesic grasslands mainly on siliceous substrates. The vegetation is formed by long-term continuous grazing and/or mowing. No fertilization may occur. Species composition varies in different geographical areas, on different soils and moisture regimes and different management regimes. Includes habitats which are still traditionally used and also recently abandoned habitats with a species-rich grassland vegetation. The habitat often supports species-rich vascular plant communities. Several endangered fungi-species also occur.</p> <p>2) Plants: <i>Agrostis capillaris</i>, <i>Alchemilla</i> spp., <i>Antennaria dioica</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Bistorta vivipara</i>, <i>Botrychium</i> spp., <i>Dianthus deltoides</i>, <i>Euphrasia</i> spp., <i>Festuca ovina</i>, <i>F. rubra</i>, <i>Galium verum</i>, <i>Gentianella campestris</i>, <i>Gymnadenia conopsea</i>, <i>Hypochoeris maculata</i>, <i>Leontodon hispidus</i>, <i>Lychnis viscaria</i>, <i>Plantago lanceolata</i>, <i>Primula veris</i>, <i>Ranunculus polyanthemos</i>, <i>Succisa pratensis</i>. Fungi : <i>Hygrocybe</i> spp., <i>Geoglossum</i> spp., <i>Entoloma</i> spp.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Artrika, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen på torra–friska, silikatrika jordar. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.1.2 Fårsvingeltorrängs-typ, 5.2.1.3 Örtrik ängshavretorrängs-typ, 5.2.2.2 Rödvenängs-typ, 5.2.2.3 Prästkrageängs-typ, 5.2.2.4 Skogsnävaängs-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E2.2 Low and medium altitude hay meadows, E1.7 Non-Mediterranean dry acid and neutral closed grassland</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p>Silikatgräsmarker kan främst vara svåra att skilja från <i>torra hedar</i> (4030), <i>stagg-gräsmarker</i> (6230) och <i>kalkgräsmarker</i> (6210). I synnerhet på lätt gödningspåverkad mark tenderar gränsen mellan silikatgräsmarker och hedar att bli otydlig.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Silikatgräsmarker skiljs från <i>kalkgräsmarker</i> (6210) genom att sakna en påtaglig förekomst av kalkkrävande kärlväxtarter. Observera att det inte behöver förekomma orkidéer utan det räcker med andra kalkindikerande växter för att en mark ska klassificeras som kalkgräsmark istället för silikatgräsmark.</p> <p>Vid fuktig-blöt mark se funktängar (6410 b).</p> <p>I silikatgräsmarker domineras vanligen bottenskiktet av hakmossa medan väggmossa vanligen dominerar i <i>torra hedar</i> (4030). I sydvästra Sverige dominerar dock hakmossa i alla marker på grund av gödnings effekter från kvävenedfall.</p> <p>Silikatgräsmarker skiljs från <i>stagg-gräsmarker</i> (6230) genom att stagg saknas eller bara förekommer i liten omfattning.</p> <p>Silikatgräsmarker skiljs från <i>torra hedar</i> (4030) genom att hysa en örtrik flora utan påtagligt inslag av risvegetation (max 40 %).</p> <p>Förekommer fler än enstaka hamlade träd (pågående hamling eller där hamlingen lätt kan återupptas) se <i>lövängar</i> (6530).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin (nedanför trädgränsen), boreal och kontinental biogeografisk region.</p>
--	--

Alvar (6280, *Kalkhällmarker)

EU-definition	<p>6280 * Nordic alvar and precambrian calcareous flatrocks</p> <p>PAL.CLASS.: 34.1151, 34.3171, 34.3173 (1997 version)</p> <p>1) Nordic alvar and Precambrian calcareous flatrocks are very species-rich ecosystems, with an ecological character strongly influenced by winter climatic conditions. Where a thin soil layer exists, it is often frozen to ice and covered with snow. Plants and animals have special adaptations to these conditions. For example the invertebrates must have strategies for overwintering. Annual freezing and thawing give rise to movements at the soil surface creating small patches of bare soil occupied by annual plants, a number of which are rare. The flat rocks may be covered with a thin layer of soil, which is the product of weathering of the underlying rock. The flora and fauna is very rich in species and many of them are rare. On Öland the Nordic alvar represents a subtype with dominating <i>Helianthemum oelandicum</i> and other endemic species. The ground is covered with a 5-30 cm deep crumbling soil. The inclination is near zero and the draining process is extremely slow. Freeze-thaw action creates soil polygons with a characteristic patterning of vegetation. In Nordic alvar there are also depressions, which sometimes are filled with water. In summertime those wetlands, on Öland and Gotland called “våtar”, will dry up - completely or partially.</p> <p>Nordic alvar is a habitat type of cambro-siluric or precambrian calcareous rocks.</p> <p>2) Plants: <i>Androsace septentrionalis</i>, <i>Asperula tinctoria</i>, <i>Gentianella amarella</i>, <i>Linum catharticum</i>, <i>Melica ciliata</i>, <i>Potentilla tabernaemontani</i>, <i>Saxifraga adscendens</i>, <i>S. tridactylites</i>, <i>Sedum acre</i>, <i>S. album</i>, <i>Hornungia petraea</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Geranium columbinum</i>, on Gotland e.g. <i>Fumana procumbens</i>, <i>Inula ensifolia</i>, <i>I. salicina</i>, <i>Arenaria gothica</i>, <i>Tragoion dubius</i>, <i>Pulsatilla patens</i>, <i>Crepis tectorum</i> ssp. <i>pumila</i>, on Öland also <i>Galium oelandicum</i>, <i>Allium schoenoprasum</i> var. <i>alvarensense</i>, <i>Artemisia oelandica</i>, <i>Silene uniflora</i> var. <i>petraea</i>. Lichens- <i>Cetraria nivalis</i>, <i>Aspicilia calcarea</i>, <i>Fulgensia</i> spp., <i>Toninia caeruleonigricans</i>, <i>Cladonia pocillum</i>, <i>C. symphylicarpa</i>,</p> <p>Bryophytes- <i>Encalypta</i> spp., <i>Tortella tortuosa</i>, <i>Ditrichum flexicaule</i>, <i>Schistidium apocarpum</i>.</p>
----------------------	---

<p>Svensk tolkning av EU- definitionen</p>	<p>Olika växtsamhällen på tunt eller obefintligt jordtäckte på kalkhällar. Vegetationen varierar bl.a. beroende på mark- och vattenförhållanden (kornstorlek, jorddjup, markrörelser m.m.) och hävd. Särskilt artrika miljöer utvecklas vid en småskalig blandning av små hälltytor, grusig vittringsjord och jordfyllda sprickor i berget. På svagdränerad mark utvecklas ofta en polygonstruktur beroende av bl.a uppfrysningrörelser i vittringsgruset.</p> <p>Två undertyper finns: <i>6280 a) *Nordiskt alvar</i> med tunna (0–30 cm) vittringsjordar på (ordoviciska) kalkhällar. Växttäcktet, som sällan är helt slutet, är ofta artrikt. Flera olika växtsamhällen kan urskiljas, bl.a. fårsvingelalvar, solvändealvar och vätar.</p> <p><i>6280 b) *Prekambriska kalkhällmarker</i> med inget eller mycket tunt jordtäckte. Växttäcktet är sällan helt slutet.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.1.5.1 Hällmarksalvar–typ, 5.1.5.2 Fårsvingelalvar-typ, 5.2.1.3 c Alvarorrängs–variant (av 5.2.1.3 Örtrik ängshavretorräng-typ)</p> <p><u>EUNIS:</u> E1.2 Perennial calcareous grassland and basic steppes. E1.25 Alvar steppes</p>
<p>Gräns- dragning mot andra habitat</p>	<p>Både <i>Nordiskt alvar</i> (6280 a) och <i>Prekambriska kalkhällmarker</i> (6280 b) avgränsas mot <i>Basiska berghällar</i> (6110) med hjälp av andel berg i dagen. Andelen berg i dagen (och/eller lavtäckta berghällar) är normalt mindre än 50 % i 6280.</p> <p><i>Kalkgräsmarker</i> (6210): gräs och örter täcker mindre än 50 % av markytan i <i>alvar</i>. Även smärre permanenta vattensamlingar (< 1 ha) kan räknas till 6280.</p> <p>I <i>rikkärr</i> (7230) kan kalkbleke förekomma och skiljs från vätar (6280) med hjälp av artförekomster. Lökgamander, strandpryl, flocksvalting, vattenmjör och dikesveronika är typiska för vätar medan tätört, kärrsälting, axag, kärrknipprot, gräsull och tagelsäv är rikkärrsarter (7230).</p> <p>Om det i vattensamlingens mitt finns ruggar av t.ex. bladvass, ag eller <i>Salix</i>-arter klassas den som alvarsjö som ej ingår i <i>alvar</i> 6280 (kan vara <i>kransalgsjöar</i> 3140). I vätar sjunker ofta utfälld kalk till botten och bildar ett sediment av kalkbleke. Förekomst av kalkbleke skiljer vätar (6280) med tät vegetation av agnsäv från <i>havsstrandäng</i> (1630) av agnsävstyp.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region.</p>

Fuktängar (6410, Fuktängar med blååtätel eller starr)

EU-definition	<p>6410 <i>Molinia</i> meadows on calcareous, peaty or clayey-siltladen soils (<i>Molinion caeruleae</i>)</p> <p>PAL.CLASS.: 37.31</p> <p>1) <i>Molinia</i> meadows of plain to montane levels, on more or less wet nutrient poor soils (nitrogen, phosphorus). They stem from extensive management, sometimes with a mowing late in the year or, they correspond to a deteriorated stage of draining peat bogs.</p> <p>Sub-types :</p> <p>37.311: on neutro-alkaline to calcareous soils with a fluctuating water table, relatively rich in species (<i>Eu-molinion</i>). The soil is sometimes peaty and becomes dry in summer.</p> <p>37.312: on more acid soils of the <i>Junco-Molinion</i> (<i>Juncion acutiflori</i>) except species-poor meadows or on degraded peaty soils.</p> <p>2) Plants: 37.311 - <i>Molinia caerulea</i>, <i>Dianthus superbus</i>, <i>Selinum carvifolia</i>, <i>Cirsium tuberosum</i>, <i>Colchicum autumnale</i>, <i>Inula salicina</i>, <i>Silaum silaus</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>, <i>Serratula tinctoria</i>, <i>Tetragonolobus maritimus</i>; 37.312 - <i>Viola persiciflora</i>, <i>V. palustris</i>, <i>Galium uliginosum</i>, <i>Cirsium dissectum</i>, <i>Crepis paludosa</i>, <i>Luzula multiflora</i>, <i>Juncus conglomeratus</i>, <i>Ophioglossum vulgatum</i>, <i>Inula britannica</i>, <i>Lotus uliginosus</i>, <i>Dianthus deltoides</i>, <i>Potentilla erecta</i>, <i>P. anglica</i>, <i>Carex pallescens</i>.</p> <p>4) In some regions, these grasslands are in close contact with <i>Nardetalia</i> communities. For the <i>Molinia</i> meadows of river valleys, a transition toward <i>Cnidion dubii</i> alliance is observed.</p>
----------------------	--

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Hävdpräglade fuktängar med blååtäl eller starr nedanför trädgränsen. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Två undertyper finns: <i>6410 a)</i> Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bl.a. ”kalkfuktängen”. <i>6410 b)</i> Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blååtäl, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.3.3 Gräs-lågstartängs-typ, 5.2.3.4 Kalkfuktängs-typ, 5.2.3.5 Blååtälängs-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E3.5 Moist or wet oligotrophic grassland</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Fuktängar kan främst vara svåra att skilja från <i>svämängar</i> 6450 och ibland även från <i>fukthedar</i> (4010) och <i>rikkärr</i> (7230).</p> <p>Vid ett torvdjup på mer än 3 dm och riklig förekomst av rikkärrsmossor se <i>rikkärr</i> (7230).</p> <p>På marker med klockklung i sydvästra Sverige se <i>fukthedar</i> (4010).</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>För mark på västkusten med saltpräglad vegetation se <i>salta strandängar</i> (1330).</p> <p>I anslutning till bräckt vatten vid Östersjökustne se <i>strandängar vid Östersjön</i> (1630).</p> <p>Om området ligger vid större vattendrag norr om norrlandsgränsen (Limes Norrlandicus) överväg <i>svämängar</i> (6450).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin, boreal och kontinental region.</p>

Högörtängar (6430, Högörtssamhällen)

EU-definition	<p>6430 Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels</p> <p>PAL.CLASS.: 37.7 and 37.8</p> <p>1) 37.7 - Wet and nitrophilous tall herb edge communities, along water courses and woodland borders belonging to the <i>Glechometalia hederaceae</i> and the <i>Convolvuletalia sepium</i> orders (<i>Senecion fluviatilis</i>, <i>Aegopodion podagrariae</i>, <i>Convolvulion sepium</i>, <i>Filipendulion</i>).</p> <p>37.8 - Hygrophilous perennial tall herb communities of montane to alpine levels of the <i>Betulo- Adenostyletea</i> class.</p> <p>2) Plants: 37.7 - <i>Glechoma hederacea</i>, <i>Epilobium hirsutum</i>, <i>Senecio fluviatilis</i>, <i>Filipendula ulmaria</i>, <i>Angelica archangelica</i>, <i>Petasites hybridus</i>, <i>Cirsium oleraceum</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Aegopodium podagraria</i>, <i>Alliaria petiolata</i>, <i>Geranium robertianum</i>, <i>Silene dioica</i>, <i>Lamium album</i>, <i>Lysimachia punctata</i>, <i>Lythrum salicaria</i>, <i>Crepis paludosa</i>; 37.8 - <i>Aconitum lycoctonum</i> (<i>A. vulparia</i>), <i>A. napellus</i>, <i>Geranium sylvaticum</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Adenostyles alliariae</i>, <i>Peucedanum ostruthium</i>, <i>Cicerbita alpina</i>, <i>Digitalis grandiflora</i>, <i>Calamagrostis arundinacea</i>, <i>Cirsium helenioides</i>.</p> <p>4) Similar communities to 37.8, with a weak development, occur at lower altitude along rivers and forest borders (in Wallonia -Belgium for example). Nitrophilous edge communities comprising only basal, common species in the region have no conservation priority. These tall herb communities could also develop in wet meadows, let lie fallow, without any cutting. Large areas of wet meadows let lie fallow and neophyte communities with <i>Helianthus tuberosus</i>, <i>Impatiens glandulifera</i>, should not be taken into account.</p>
----------------------	---

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Ofta näringsrika högörtssamhällen i såväl höglänt som låglänt terräng. Två undertyper finns:</p> <p><i>6430 a)</i> Högörtssamhällen på fuktig–våt mark i kanten längs med sjöar och vattendrag där störningar i form av hävd och/eller översvämningar, islossningar etc. förhindrar igenväxning av buskar och träd. Naturtypen omfattar inte kantzoner med för regionen enbart triviala och vanligt förekommande kvävegynnade arter.</p> <p><i>6430 b)</i> Högörtssamhällen ovanför barrskogsgränsen.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 1.2.6 Högörtängsvegetation</p> <p>EUNIS: E5.5 Subalpine moist or wet tall-herb and fern stands, E5.4 Moist or wet tall-herb and fern fringes and meadows</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p><i>Högörtängar i låglandet</i> (6430 a) kan främst sammanblandas med <i>fuktängar</i> (6410) och <i>svämängar</i> (6450).</p> <p><i>Högörtängar</i> domineras (> 50 %) av högväxta örter med inslag av gräs och halvgräs, vilket skiljer naturtypen från <i>alpina rishedar</i> (4060) och <i>alpina videbuskmarker</i> (4080) som domineras av ris respektive buskar.</p> <p>Gränsdragning av <i>högörtsamhällen ovanför barrskogsgränsen</i> (6430 b) mot <i> fjällbjörkskog</i> (9040) sker vid mer än 10% krontäckning av träd.</p> <p>Vid förekomst av blåtåtel se <i>fruktängar</i> (6410).</p> <p>Vid kustlokaler med salt- eller brackvattenpräglad vegetation se <i>salta strandängar</i> (1330) eller <i>strandängar vid Östersjön</i> (1630).</p> <p>I områden som domineras av olika gräs och starrarter (få högväxta örter) kring större vattendrag från Dalälven och norrut se <i>svämängar</i> (6450).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin, boreal och kontinental biogeografisk region.</p>

Svämängar (6450, Nordliga översvämningssängar)

<p>EU-definition</p>	<p>6450 Northern boreal alluvial meadows</p> <p>PAL.CLASS.: -</p> <p>1) Along large rivers with placid river sections which are frozen every winter, the type is affected by flooding in spring. The traditional management as hay meadows has usually ceased. Type includes areas that are not yet severely overgrown with trees and bushes.</p> <p>2) Plants: <i>Carex acuta</i>, <i>C. aquatilis</i>, <i>C. canescens</i>, <i>Calamagrostis purpurea</i>, <i>Convallaria majalis</i>, <i>Deschampsia cespitosa</i>, <i>Elymus fibrosus</i>, <i>E. mutabilis</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Equisetum fluviatile</i>, <i>Galium boreale</i>, <i>Molinia caerulea</i>, <i>Nardus stricta</i>, <i>Phalaris arundinacea</i>, <i>Salix triandra</i>, <i>Solidago virgaurea</i>, <i>Thalictrum simplex</i> subsp. <i>boreale</i>, <i>Trollius europaeus</i>.</p> <p>4) Includes several vegetation types which vary according to the moisture (flooding) gradient: <i>Equisetum fluviatile</i>-alluvial meadows, <i>Carex acuta</i> or <i>C. aquatilis</i>-alluvial meadows, <i>Calamagrostis</i>-alluvial meadows, <i>Phalaris</i>-alluvial meadows, <i>Deschampsia caespitosa</i>-alluvial meadows, tall-herb alluvial meadows, dry alluvial meadows.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Gräsmarker längs med större vattendrag norr om den naturliga Norrlandsgränsen som översvämmas under vår och sommar. Naturtypen har använts eller används fortfarande som slåtterängar (s.k. raningar). Krontäckning av träd och buskar, <i>som inte är av igenväxningskaraktär</i>, är 0-30 %. Naturtypen omfattar sådana marker som ännu hålls öppna genom hävd och/eller naturliga störningar.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.3.6.a Nordlig variant av 5.2.3.6 Högstarrängs-typ</p> <p><u>EUNIS:</u> E3.47 Northern boreal alluvial meadows</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p><i>Svämängar</i> kan främst sammanblandas med <i>fuktängar</i> (6410) och <i>högrötsamhällen i låglandet</i> (6430 a).</p> <p><i>Svämängar</i> domineras (> 50 %) normalt av gräs, halvgräs och örter, vilket skiljer naturtypen från <i>alpina rishedar</i> (4060) och <i>alpina videbuskmarker</i> (4080) som domineras av ris respektive buskar.</p> <p>Vegetationen i <i>svämängar</i> domineras oftast av gräs och starr med ett förhållandevis litet inslag av örter vilket skiljer denna naturtyp från <i>högrötsängar</i> (6430) som normalt domineras av högväxta örter.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Om området i övrigt liknar <i>svämängar</i> men ligger söder om Dalälven se <i>fuktängar</i> (6410).</p> <p><i>Övrig info</i> Naturtypen förekommer i boreal och alpin biogeografisk region.</p>
--	---

Slätterängar i låglandet (6510 slätterängar i låglandet)

<p>EU- definition</p>	<p>6510 Lowland hay meadows (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>)</p> <p>PAL.CLASS.: 38.2</p> <p>1) Species-rich hay meadows on lightly to moderately fertilised soils of the plain to submontane levels, belonging to the <i>Arrhenatherion</i> and the <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i> alliances. These extensive grasslands are rich in flowers and are not cut before the grasses flower and then only one or two times per year.</p> <p>2) Plants: <i>Arrhenatherum elatius</i>, <i>Trisetum flavescens</i> ssp. <i>flavescens</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Centaurea jacea</i>, <i>Crepis biennis</i>, <i>Knautia arvensis</i>, <i>Tragopogon pratensis</i>, <i>Daucus carota</i>, <i>Leucanthemum vulgare</i>, <i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>, <i>Campanula patula</i>, <i>Leontodon hispidus</i>, <i>L. nudicaulis</i>, <i>Linum bienne</i>, <i>Oenanthe pimpinelloides</i>, <i>Rhinanthus lanceolatus</i>, <i>Malva moschata</i>, <i>Serapias cordigera</i>.</p> <p>4) Wet to dry sub-types occur. If management practices become intensive with heavy applications of fertiliser, the species diversity rapidly declines.</p>
<p>Svensk tolkning av EU- definitionen</p>	<p>Artrika, torra–friska, hävdpräglade ängar i Götaland samt under högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slätterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.2.3 Prästkrageängs-typ. Dessutom kan andra vegetationstyper under naturtyperna silikatgräsmarker (6270) och kalkgräsmarker (6210) ingå.</p> <p><u>EUNIS:</u> E2.2 Low and medium altitude hay meadows</p>

<p>Gräns- dragnin mot andra habitat</p>	<p><i>Slåtterängar i låglandet</i> skiljs från <i>höglänta slåtterängar</i> (6520) genom att bara förekomma under högsta kustlinjen. Observera att detta bara gäller i Svealand och Norrland. I Götaland räknas alla slåtterängar som 6510 oavsett om de förekommer över eller under högsta kustlinjen.</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Förekommer fler än enstaka hamlade träd (pågående hamling eller där hamlingen lätt kan återupptas) se <i>lövängar</i> (6530).</p> <p>På fuktig-blöt mark se <i>fuktängar</i> (6410) eller <i>rikkärr</i> (7230).</p> <p>På tidvis översvämmad mark vid större vattendrag från Dalälven och norrut överväg <i>svämängar</i> (6450).</p> <p>Längs stränder på västkusten där saltpräglad vegetation förekommer se <i>salta strandängar</i> (1330).</p> <p>Vid brackvattenspåverkade stränder längs Östersjön se <i>strandängar vid Östersjön</i> (1630).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region.</p>
--	---

Höglänta slåtterängar (6520 höglänta slåtterängar)

<p>EU-definition</p>	<p>6520 Mountain hay meadows</p> <p>PAL.CLASS.: 38.31</p> <p>1) Species-rich mesophile hay meadows of the montane and sub-alpine levels (mostly above 600 metres) usually dominated by <i>Trisetum flavescens</i> and with <i>Heracleum sphondylium</i>, <i>Viola cornuta</i>, <i>Astrantia major</i>, <i>Carum carvi</i>, <i>Crepis mollis</i>, <i>C. pyrenaica</i>, <i>Bistorta major</i>, (<i>Polygonum bistorta</i>), <i>Silene dioica</i>, <i>S. vulgaris</i>, <i>Campanula glomerata</i>, <i>Salvia pratensis</i>, <i>Centaurea nemoralis</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Crocus albiflorus</i>, <i>Geranium phaeum</i>, <i>G. sylvaticum</i>, <i>Narcissus poeticus</i>, <i>Malva moschata</i>, <i>Valeriana repens</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Muscari botryoides</i>, <i>Lilium bulbiferum</i>, <i>Thlaspi caerulescens</i>, <i>Viola tricolor</i> ssp. <i>subalpina</i>, <i>Phyteuma halleri</i>, <i>P. orbiculare</i>, <i>Primula elatior</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i> and many others.</p> <p>2) Plants: <i>Trisetum flavescens</i> and with <i>Heracleum sphondylium</i>, <i>Viola cornuta</i>, <i>Astrantia major</i>, <i>Carum carvi</i>, <i>Crepis mollis</i>, <i>C. pyrenaica</i>, <i>Bistorta major</i> (<i>Polygonum bistorta</i>), <i>Silene dioica</i>, <i>S. vulgaris</i>, <i>Campanula glomerata</i>, <i>Salvia pratensis</i>, <i>Centaurea nemoralis</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Crocus albiflorus</i>, <i>Geranium phaeum</i>, <i>G. sylvaticum</i>, <i>Narcissus poeticus</i>, <i>Malva moschata</i>, <i>Valeriana repens</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Muscari botryoides</i>, <i>Lilium bulbiferum</i>, <i>Thlaspi caerulescens</i>, <i>Viola tricolor</i> ssp. <i>subalpina</i>, <i>Phyteuma halleri</i>, <i>P. orbiculare</i>, <i>Primula elatior</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Alchemilla</i> spp., <i>Cirsium heterophyllum</i>.</p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Artrika, torra–fuktiga, hävdpräglade ängar i fjällnära och andra höglänta områden (ovanför högsta kustlinjen i Svealand och Norrland). Ibland finns ett inslag av fjällväxter i vegetationen. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av slåtterängsskötsel (och ofta även använts som betesmark på senare tid), men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.2.2.a Rödvenängs-typ, subalpin variant, 5.2.2.4 Skogsnävaängs-typ, 5.2.2.5 Nordlig färsvingelängs-typ, 5.2.2.6 Nordlig rödsvingelängs-typ, 5.2.3.2.b Tuvstarr-variant av 5.2.3.2 Högårtsängs-typ.</p> <p><u>EUNIS:</u> E2.3 Mountain hay meadows</p>

<p>Gräns- dragning mot andra habitat</p>	<p>Höglänta slätterängar kan främst vara svåra att skilja från slätterängar i låglandet (6510).</p> <p><i>Höglänta slätterängar</i> förekommer ovanför högsta kustlinjen i Svealand och Norrland. För slättermarker under högsta kustlinjen se <i>slätterängar i låglandet</i> (6510).</p> <p><i>Höglänta slätterängar</i> förekommer ej i Götaland. Slätterängar ovanför högsta kustlinjen i Götaland = <i>slätterängar i låglandet</i> (6510).</p> <p>Krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) max 30 % (= trädklädd betesmark 9070, skogstyper). På mark som inte är i gynnsam bevarandestatus och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsam bevarandestatus ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p>Förekommer fler än enstaka hamlade träd (pågående hamling eller där hamlingen lätt kan återupptas) se <i>lövängar</i> (6530).</p> <p>På fuktig-blöt mark se <i>fuktängar</i> (6410) eller <i>rikkärr</i> (7230).</p> <p>På tidvis översvämmad mark vid större vattendrag från Dalälven och norrut överväg <i>svämängar</i> (6450).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i alpin och boreal region.</p>
---	---

Lövängar (6530 * lövängar)

<p>EU-definition</p>	<p>6530 * Fennoscandian wooded meadows</p> <p>PAL.CLASS.: -</p> <p>1) A vegetation complex consisting of small copses of deciduous trees and shrubs and patches of open meadows. Ash (<i>Fraxinus excelsior</i>), birch (<i>Betula pendula</i>, <i>B. pubescens</i>) and <i>Quercus robur</i>, <i>Tilia cordata</i>, <i>Ulmus glabra</i> or <i>Alnus incana</i> are the common tree species. Nowadays very few areas are managed but traditionally these areas were managed by a combination of raking, hay-cutting, grazing of grassland and pollarding or lopping of trees. Species-rich vegetation complexes with rare and threatened meadow species and well developed epiphytic flora of mosses and lichens are characteristic. Many threatened species preferring old pollarded deciduous trees of semi-open habitats occur. The habitat type includes managed areas and overgrown areas with old pollarded or lopped deciduous trees. The type does not include abandoned meadows being invaded by trees.</p> <p>2) Plants: (In addition to the above mentioned tree species), <i>Briza media</i>, <i>Corylus avellana</i>, <i>Cotoneaster scandinavicus</i>, <i>Crataegus</i> spp., <i>Cypripedium calceolus</i>, <i>Dactylorhiza fuchsii</i>, <i>D. Sambucina</i>, <i>Festuca ovina</i>, <i>Geranium sanguineum</i>, <i>Helianthemum nummularium</i>, <i>Listera ovata</i>, <i>Malus sylvestris</i>, <i>Orchis mascula</i>, <i>Plantago lanceolata</i>, <i>Polygala amarella</i>, <i>P. vulgaris</i>, <i>Primula farinosa</i>, <i>Primula veris</i>, <i>Ranunculus ficaria</i>, <i>Rosa</i> spp., <i>Sorbus hybrida</i>, <i>S. intermedia</i></p>
<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Vegetationsmosaik med hävdformade lövträd/buskar och ängsytor. Naturtypen har utvecklats genom lång kontinuitet av bl.a. slåtter/bete och lövtäkt, men kan vara stadd i igenväxning och även vara helt igenväxt. Arter som indikerar hävdkontinuitet ska dock finnas.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden:</u> 5.2.2.3 Prästkrageängs-typ. Dessutom kan andra vegetationstyper under naturtyperna silikatgräsmarker (6270) och kalkgräsmarker (6210) ingå.</p> <p><u>EUNIS:</u> X09 Pasture woods (with a tree layer overlying pasture)</p>

<p>Gräns- dragning mot andra habitat</p>	<p>I en löväng ska det finnas hävdgynnade värden kopplade både till markskiktet och till träden. Områden med hamlade träd men där marken inte slagits eller betats räknas inte som <i>löväng</i> (6530).</p> <p>Lövängar skiljer sig från övriga gräsmarker inklusive <i>trädklädd betesmark</i> (9070) genom att hysa en påtaglig förekomst av hamlade träd (pågående hamling eller där hamling lätt kan återupptas) i kombination med ett artrikt, hävdpåverkat fältskikt. Hävden sker i huvudsak i form av slätter i kombination med lövtäkt.</p> <p>Lövängen bör ha en påtaglig förekomst av hävdformade (hamlade) träd (annars kan marken höra till 6210, 6230, 6270, 6510, 6520). Den bör huvudsakligen vara formad av slätterängsskötsel i kombination med lövtäkt ($\neq$ 9070).</p> <p>Hävdgynnad biologisk mångfald (inkl. hålträd, träddarter, fältskiktsarter etc.) överväger över sådan biologisk mångfald som skulle gynnas av icke-hävd (annars bör marken klassas som någon naturtyp utan hävdkrav, troligen 9020).</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region.</p>
---	--

Karsthällmarker (8240 * karsthällmarker)

EU-definition	<p>8240 * Limestone pavements</p> <p>PAL.CLASS.: 62.3</p> <p>1) Regular blocks of limestone known as "clints" with loose flags separated by a network of vertical fissures known as "grykes" or "shattered pavements", containing more loose limestone rubble. The rock surface is almost devoid of overlying soils (considerably less than 50% cover) except for some patches of shallow skeletal or loessic soils, although more extensive areas of deeper soil occasionally occur; sometimes there is encroachment of peat. This morphology offers a variety of microclimates allowing the establishment of complex vegetation consisting of a mosaic of different communities. The fissures provide a cold humid microclimate where shade-tolerant vascular plants such as <i>Geranium robertianum</i> and <i>Ceterach officinale</i> occur, as well as formations of herbaceous species typical of calcareous woodland; the small pockets of soil are occupied by communities of <i>Mesobromion</i> (e.g. <i>Seslerio-Mesobromenion</i>); heath and scrub also occur (e.g. <i>Corylo-Fraxinetum</i>). Apart from areas of species rich scrub (generally <i>Prunetalia spinosae</i>), the ecosystem is maintained by grazing in some regions; this, combined with severe winds, means that isolated shrubs can only survive in prostrate growth form (e.g. <i>Dryas octopetala</i>); at the margins of ungrazed sites <i>Geranium sanguineum</i> occurs.</p> <p>In Sweden, limestone blocks are larger and cracks are smaller. The species composition reflects a more continental, dryer and cooler climate. The pavements are mostly exposed with scattered cushions of bryophytes, more seldom covered by a thin layer of soil. The surface is covered by <i>Sedum album</i>, <i>Cerastium pumilum</i>, <i>C. semidecandrum</i>, lichens (<i>Aspicilia calcarea</i>, <i>Thamnolia vermicularis</i>, <i>Verrucaria nigrescens</i>) and bryophytes (<i>Tortella tortuosa</i>, <i>Grimmia pulvinata</i>). The vegetation in the cracks contains <i>Gymnocarpium robertianum</i>, <i>Asplenium ruta-muraria</i>, <i>A. trichomanes</i> ssp. <i>quadrialeans</i> and, occasionally, bushes of <i>Prunus spinosa</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Cotoneaster</i> spp., <i>Rosa</i> spp.</p> <p>Some sites in Ireland host an open <i>Taxus-Juniperus</i> scrub of major interest; certain arctic alpine species such as <i>Gentiana verna</i> and <i>Dryas octopetala</i> are characteristic and in The Burren, these species occur with Atlantic-Mediterranean species such as <i>Neotinea maculata</i>.</p> <p>2) Plants: Britain and Ireland - <i>Asplenium</i> spp., <i>Ceterach officinale</i>, <i>Cystopteris fragilis</i>, <i>Dryas octopetala</i>, <i>Dryopteris villarii</i>, <i>Epipactis atrorubens</i>, <i>Gentiana verna</i>, <i>Polygonatum odoratum</i>, <i>Ribes spicatum</i>. Sweden - <i>Sedum album</i>, <i>Cerastium pumilum</i>, <i>C. semidecandrum</i>, <i>Aspicilia calcarea</i>, <i>Thamnolia vermicularis</i>, <i>Verrucaria nigrescens</i>, <i>Tortella tortuosa</i>, <i>Grimmia pulvinata</i>, <i>Gymnocarpium robertianum</i>, <i>Asplenium ruta-muraria</i>, <i>A. trichomanes</i> ssp. <i>quadrialeans</i>.</p>
----------------------	--

<p>Svensk tolkning av EU-definitionen</p>	<p>Kalkhällmarker (jfr naturtyp 6110 och 6280) med djupa sprickor tydligt vidgade av karstprocesser. De mer eller mindre jordfria hällarnas vegetation domineras av fetbladsväxter, annueller, lavar och kuddar av mossor. I sprickornas botten samlas jord som kan hålla sig fuktig och vegetationen med buskar, örter och kalkgynnade ormbunkar får skydd mot vind, stark solstrålning och bete.</p> <p>Klassificering enligt Vegetationstyper i Norden och EUNIS <u>Vegetationstyper i Norden</u>: 5.1.5.1.b Karstalvar-variant (variant av 5.1.5.1 Hällmarksalvar -typ)</p> <p><u>EUNIS</u>: H3.511 Limestone pavements</p>
<p>Gränsdragning mot andra habitat</p>	<p>Karsthällmarker förekommer ofta i samma områden som <i>alvar</i> (6280) och <i>basiska berghällar</i> (6110) men är vanligtvis enkla att klassificera genom förekomsten av karstsprickor.</p> <p><i>Karsthällmarker</i> karaktäriseras av sprickor i berget som är djupa och tydligt vidgade av karstprocesser, vilket skiljer naturtypen från <i>basiska berghällar</i> (6110) och <i>alvar</i> (6280).</p> <p>Vid krontäckning av träd och buskar (som inte är av igenväxningskaraktär) på över 30 % se <i>trädklädd betesmark</i> (9070) eller skogshabitat. Om naturtypen inte är i gynnsamt tillstånd och på restaureringsmark kan täckningsgraden av träd och buskar vara högre än 30 %. I dessa fall utgörs dock en del av träd- och buskskiktet av igenväxningsvegetation som bör röjas undan. Om starka naturvårdsmässiga skäl finns kan naturtypen undantagsvis även vid gynnsamt tillstånd tillåtas ha en högre täckningsgrad av träd och buskar än 30 %.</p> <p><i>Utbredning</i> Naturtypen förekommer i boreal och kontinental biogeografisk region.</p>